

§ 18

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.4.2020 § 68 (autovaurio)

HEL 2020-002291 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.4.2020 (68 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 2.4.2020 (68 §) päätöksellään hylännyt 17.2.2020 kello 5.15 Hakaniemessä, Ympyrätalon ja Tokoinrannan välisen suojatien kohdalla, osoitteessa Eläintarhantie 1, tapahtuneeseen autovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 17.2.2020 kello 5.15 Hakaniemessä, Ympyrätalon ja Tokoinrannan välisen suojatien kohdalla, osoitteessa Eläintarhantie 1, tapahtuneeseen autovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asfaltin purkauma katualueella ei yksistään osoita kaupungin korvausvastuuta. Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää, että kadun kunnossapito on ollut virheellistä tai huolimatonta tai että kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syyhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Kaupunki on saanut kadun kunnossapidosta vastaavalta uuden selvityksen hakijan oikaisuvaatimuksen johdosta. Selvityksen mukaan kyseessä on ollut pieni päällystevaurio, joka pahentunut vuoden 2019 lopussa ja vauriota on jouduttu paikkaamaan talven aikana useita kertoja

väliaikaisella paikkausmassalla, sillä kuumavalupaikkausta ei ole voitu suorittaa sateisen talven vuoksi. Etenkin runsaiden vesisateiden jälkeen on syntynyt paikkaustarvetta ja paikkaustoimenpiteitä on tehty 15.11.2019, 16.1.2020 ja 17.2.2020. Kunnossapito on todentanut päällystevaurion korjauksen ottamallaan valokuvalla katuosuudesta paikkauksen suorittamisen jälkeen 16.1.2020. Katualueella on lisäksi tehty kunnossapidollisia tarkastuskierroksia, jotka ovat kohdistuneet päällystevauriokohtaan. Asfaltin kuumavalupaikkaus on suoritettu kesän 2020 aikana.

Myös kunnossapidosta vastaavan aikaisemmassa selvityksessä on todettu, että sateinen talvi aiheuttaa sen, että asfalttipaikkaukset purkaantuvat.

Ilmatieteen laitoksen, Helsingin Kaisaniemen mittausaseman, säähavaintojen mukaan tammikuun sademäärä on ollut 53 mm ja helmikuun 65.7 mm 17.2.2020 mennessä.

Ilmatieteen laitoksen ilmastopalvelulta saatujen tietojen mukaan vesisade on alkanut tapahtumaa edeltävänä päivänä, 16.2.2020, noin kello 5 ja sade on jatkunut lähes tauotta seuraavan vuorokautteen, 17.2.2020, noin kello 9 asti. 16.2.2020 on satanut 33.9 mm ja 17.2.2020 noin kello 5 mennessä 0.6 mm. Näin ollen vahinkotapahtumaa edeltävien 24 tunnin aikana on satanut yhteensä 34.5 mm. Sademäärä on ollut poikkeuksellisen tai ennätysellisen suuri, sillä yhden vuorokauden aikana on satanut 90% keskimääräisen talvikuukauden sademäärästä.

Sade on ollut tasaista tunnista toiseen eikä sateen intensiteetti eli voimakkuus ole vaihdellut kovin paljon. Suurin tuntisade on osunut 16.2.2020 (3.1 mm), mutta useampi tunti on yltenyt yli 2 mm eikä sade ole tauonnut käytännössä lainkaan 24 h aikana. Suurin intensiteetti on osunut sateen loppuun, 17.2. aamuun (5 mm/h) eli tuolloin on tullut sateen viimeinen voimakas ryöpsäys, mutta se on kestänyt vain hetken, koska sademäärä tuolta samalta tunnilta on ollut vajaat 3 mm.

Ilman lämpötila on vaihdellut 16.2. - 17.2.2020 välisenä aikana 2.9 °C ja 5.8 °C välillä.

Katualueita kunnossapidetään II hoitoluokan mukaisesti.

Edellä esitettyjen selvitysten perusteella voidaan todeta, että talvi on ollut sateinen ja vahinkotapahtumaa edeltävänä vuorokautena on satanut poikkeuksellisen runsaasti. Asfalttipaikkaus on näin ollen purkaantunut ajankohtana, jolloin katu reikiintyy sääolosuhteiden vuoksi hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Asfaltin purkauman syntyminen tiettyyn paikkaan ei ole yleensä ennakoitavissa, eikä niiden ennaltaehkäi-

sy ole mahdollista. Ennakoitavaa on, että asfaltin purkautumia syntyy lätkköihin, mutta lätköitä syntyy ajoradoilla niin runsaasti samaan aikaan, ettei ajoväyliä voida pitää reaaliaikaisesti täysin moitteettomassa kunnossa. Kunnossapitotoimenpiteiden pääpaino kohdistetaan lisäksi palvelemaan liikenteellisesti vilkkainta aikaa eli työssäkäyntiaikaa, ja päiväsaikaan vaaditaan korkeampaa tasoa kuin iltamyöhään tai etenkin aamuyöstä.

Kunnossapito on havainnut asfalttipaikkauksen purkautumisen katujen tarkastuskierroksen yhteydessä 17.2.2020, ja ryhtynyt välittömiin toimenpiteisiin purkaumakohtaan korjaamiseksi. Kaupungilla ei ole ollut tietoa asfalttipaikkauksen uudelleen purkautumisesta ennen vahinkotaantumaa 17.2.2020, joten kaupungilla ei ole ollut mahdollisuutta ryhtyä korjaustoimenpiteisiin aiemmin. Kaupungille ei ole myöskään saapunut ilmoituksia tai vahingonkorvausvaatimuksia liittyen katualueella esiintyneeseen asfaltin purkaumaan.

Oikaisuvaatimuksen mukaan katu olisi kuntensa puolesta edellyttänyt kelirikosta varoittavaa liikennemerkkiä.

Tieliikenneasetuksen mukaan varoitusmerkkiä käytetään osoittamaan tiessä olevaa liikenteelle vaarallista kohtaa tai tieosuutta. Kaupunki on korjannut päällystevaurion 16.1.2020, ja paikkauskohta on purkautunut uudestaan sääolosuhteista johtuen kyseessä olevana ajankohtana eikä katuosuus ole ollut sitä ennen yleiseen kuntoonsa nähden poikkeuksellisessa kunnossa.

Lautakunta katsoo edellä esitetyin perustein, että kaupunki on osittanut hoitaneensa kunnossapidon asianmukaisesti eikä asfaltin purkautuminen ole johtunut kaupungin laiminlyönnistä kadun kunnossapidossa. Kyseisen kaltainen purkauma voi syntyä katuun sääolosuhteista johtuen jopa muutamassa tunnissa eikä purkauman syntyminen ole ollut kaupungin kannalta ennalta-arvattavissa. Kaupunki on osoittanut toimineensa huolellisesti kadun kunnossapidossa tarkkailemalla päällystevauriokohtaa sekä paikkaamalla vauriota tarvittaessa. Kaupunki on myös ryhtynyt korjaustoimenpiteisiin heti paikkauskohtaan purkautumisen havaittuaan eli kohtuullisessa ajassa. Näin ollen kaupunki ei ole vastuussa vahingosta.

Kadun nopeusrajoitus on ollut 30 km tunnissa ja asfalttipaikan purkauma on sijainnut risteysalueella kaarteessa suojatien edessä ajoradan keskiosassa pitkittäissuuntaisesti. Hakijan aikaisemmin toimittaman valokuvan perusteella paikalla on ollut katuvalaistus.

Asfaltin purkauma ei ole ollut sillä tavoin vaikeasti havaittavissa, etteikö tavanomaista varovaisuutta noudattava kuljettaja olisi voinut sitä havaita.

Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi sekä kyettävä pysäyttämään tien näkyvällä osalla tai väistämään tiellä mahdollisesti olevaa estettä.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta aikaisemman päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-ajan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §, 6:1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (31.8.1978/669) 1-4 §, 14 §

Tieliikennelaki (267/1981) 3 §, 23 §, 32 §, 62 §

Tieliikenneasetus (5.3.1982/182) 12 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 19.4.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 19.4.2020, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 6.4.2020. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 19.4.2020 eli säädettyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 19.4.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 19.4.2020, saate

Oheismateriaali

- 1 Kunnossapidon lisäselvitys
- 2 Valokuva_Asfalttipaikkaus_16.1.2020_Eläintarhantie 1
- 3 Kunnossapidon lisäselvitys_Puhelinmuistio
- 4 Säähavainnot_16.2. ja 17.2.2020
- 5 Säähavainnot_Tuntihavainnot_16.2. ja 17.2.2020
- 6 Ilmatieteen laitoksen ilmastopalvelun säähavainnot

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 02.04.2020 § 68

HEL 2020-002291 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 24.2.2020 esittänyt kaupungille 217,07 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvon rengas vaurioitui ajettaessa ajoväylällä sijainneeseen kuoppaan 17.2.2020 klo 5.15 Hakaniemessä, ympyrätalon ja Tokoinrannan välisen suojatien kohdalla, osoitteessa Eläintarhantie 1.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla

kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Vahinkopaikka on ajoväylä ja sen hoitoluokka on II.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Vahinkopaikalla on ollut vanha asfalttipaikka, joka on purkaantunut. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla ollut kuoppa on paikattu tiedon siitä saavuttua.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0°C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Asfaltti on huokoista, joten vesi pääsee tunkeutumaan sen rakenteisiin. Jäätyessään vesi laajenee ja alkaa hajottaa asfaltin rakennetta. Näin ollen olosuhteiden ollessa kuoppien syntymiselle otolliset, saattaa isokin kuoppa syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Kuopan muodostumista tiettyyn paikkaan ei voi etukäteen ennakoida.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Pelkkä kuoppa kadussa ei yksinään aiheuta vahingonkorvausvastuuta kaupungille kadunpitäjänä. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta ei sääntele tyhjentävästi kaikkea. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kunta määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset. Kaupunki on antanut sanalliset määreet laatuvaatimusten tulkinnalle hoitoluokitusten kuvauksissa. Vahinkopaikan, joka kuuluu hoitoluokkaan II eli kokoojakatuihin, tyydyttävä kunto säilyy, vaikka sen päällysteessä olisi lieviä vaurioita ja se olisi kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava.

Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Kadunpitäjällä on oltava kohtuullinen aika tehdä tarvittavat kunnossapitotoimet kadun pitämiseksi tyydyttävässä kunnossa. Katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti täysin moitteettomassa kunnossa.

Tienkäyttäjän on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi sekä sovitettava tilannenopeus sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto ja sääolosuhteet. Nopeus on pidettävä sellaisena, että kuljettaja säilyttää ajoneuvon hallinnan ja voi pysäyttää sen edessä olevan ajoradan näkyvällä osalla ja kaikissa ennalta arvattavissa tilanteissa.

Suojatietä lähestyvän ajoneuvon kuljettajan on ajettava sellaisella nopeudella, että hän voi tarvittaessa pysäyttää ennen suojatietä. Ajonopeuden ollessa suojatien läheisyydessä hidas, on myös mahdolliset äkilliset vauriot ajoradalla väistettävissä ja ennakoitavissa.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin tiedon kuopasta saavuttua. Kuoppa on syntynyt ajankohtana, jolloin katu reikiintyy sääolosuhteiden vuoksi hyvin nopeasti. Kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja hoitaneensa kunnossapidon kunnossapitolain mukaisesti, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (267/1981) 3 §, 23 §, 62 §, 32 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi